

รายละเอียดและข้อกำหนด
(Terms of Reference : TOR)
งานที่ปรึกษาโครงการศึกษาการเตรียมความพร้อมรองรับการใช้งานยานพาหนะไฟฟ้า
ในอนาคตสำหรับประเทศไทย

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยปัจจุบัน เทคโนโลยีการใช้นยานพาหนะไฟฟ้า (Electric Vehicle) ในภาคการขนส่งเริ่มได้รับความสนใจมากขึ้นในระดับที่มีนัยสำคัญจากประเทศต่างๆ ทั่วโลก เนื่องจากเทคโนโลยีดังกล่าวอาศัยพลังงานไฟฟ้า ซึ่งเก็บสะสมอยู่ในแบตเตอรี่มาเป็นแหล่งพลังงานหลักในการขับเคลื่อนยานพาหนะดังกล่าว โดยเมื่อเปรียบเทียบกับยานพาหนะในปัจจุบันที่ใช้เครื่องยนต์สันดาปภายใน (Internal Combustion Engine) ซึ่งใช้น้ำมันหรือก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงหลักแล้ว จะพบว่า ยานพาหนะไฟฟ้าจะไม่ปลดปล่อยมลพิษในรูปของไอเสียสู่สภาพแวดล้อม นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงประสิทธิภาพการใช้พลังงานตั้งต้นหรือพลังงานปฐมภูมิ (Primary Energy) แล้ว การใช้เชื้อเพลิงความร้อนมาผลิตไฟฟ้าเพื่อนำมาจ่ายให้กับยานพาหนะไฟฟ้าก็ยังมีความคุ้มค่าหรือมีประสิทธิภาพของการใช้พลังงานสูงกว่าการนำเชื้อเพลิงความร้อนมาใช้ในยานพาหนะที่เป็นเครื่องยนต์สันดาปภายในโดยตรงมาก ดังนั้น เทคโนโลยีการใช้นยานพาหนะไฟฟ้าจึงเป็นหนึ่งในทางเลือกสำคัญของการกระจายแหล่งและประเภทพลังงานให้มีความหลากหลาย เหมาะสม และยั่งยืน เพื่อลดการพึ่งพาการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลที่มีแนวโน้มขาดแคลนมากขึ้นในอนาคตและมีความผันผวนของราคาสูง ทั้งยังช่วยลดการปลดปล่อยมลพิษและก๊าซเรือนกระจกสู่บรรยากาศ นอกจากนี้ ยังเป็นการช่วยผลักดันการพัฒนาพลังงานทดแทนให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ๒๕% ใน ๑๐ ปี หรือ Alternative Energy Development Plan: AEDP ๒๐๑๒-๒๐๒๑ ของกระทรวงพลังงานอีกด้วย

ปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การใช้นยานพาหนะไฟฟ้ายังไม่สามารถถูกนำมาแทนที่ยานพาหนะในปัจจุบันที่ใช้เครื่องยนต์สันดาปภายในได้ในทันทีก็คือ ยานพาหนะดังกล่าวยังมีราคาสูง อย่างไรก็ตาม ราคาของยานพาหนะไฟฟ้าก็มีแนวโน้มลดลงในอนาคตอย่างต่อเนื่อง และเริ่มมีการใช้งานแพร่หลายมากขึ้น โดยพบว่าค่ายรถยนต์หลายแห่งเริ่มมีแผนประกาศแผนที่น่าทางการพัฒนาการใช้รถ EV ในเชิงพาณิชย์ในช่วง ๕-๑๐ ปีข้างหน้า บมจ. ปตท. จำกัด (มหาชน) และการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย เริ่มจัดทำแผนธุรกิจเพื่อรองรับการใช้งาน EV อย่างไรก็ตาม การพัฒนา EV ในประเทศไทยยังคงมีปัญหาคอขวดที่สำคัญได้แก่

(๑) นโยบายของภาครัฐยังไม่มีความชัดเจน ว่าการขายไฟฟ้าเพื่ออัดประจุให้ EV ถือเป็นธุรกิจบริการหรือเป็นการขายไฟฟ้าที่ต้องมีใบอนุญาต ส่งผลให้ไม่เอื้อให้เกิดการพัฒนาธุรกิจ Charging station และการเพิ่มจำนวนรถยนต์ไฟฟ้าในอนาคต

(๒) มาตรฐานการอัดประจุที่มีหลายประเภท เช่น มาตรฐานญี่ปุ่น มาตรฐานอเมริกา มาตรฐานยุโรป และมาตรฐานจีน การไม่กำหนดทิศทางการเลือกใช้มาตรฐานการอัดประจุสำหรับ Charging station ในประเทศไทย เป็นอุปสรรคต่อการเร่งให้มีการใช้งาน EV

(๓) นอกจากนี้ หากมีการใช้งาน EV มากขึ้นในอนาคต จะต้องเตรียมการพัฒนาระบบไฟฟ้าทั้งระบบผลิต ระบบส่ง และระบบจำหน่าย เพื่อรองรับความต้องการใช้ไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นอีกด้วย

สนพ. จึงได้จัดทำโครงการศึกษาการเตรียมความพร้อมรองรับการใช้งานยานพาหนะไฟฟ้าในอนาคตสำหรับประเทศไทย เพื่อสนับสนุนให้นโยบายของทางภาครัฐในการที่จะส่งเสริมและผลักดันการใช้นยานพาหนะไฟฟ้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการใน ๒ กิจกรรมได้แก่

กิจกรรมที่ ๑ การเตรียมความพร้อมด้านนโยบายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการใช้งานยานพาหนะไฟฟ้าในอนาคตสำหรับประเทศไทย เพื่อเป็นการพิจารณาถึงความเป็นไปได้และทำการเตรียมการรองรับการใช้งานเทคโนโลยียานพาหนะไฟฟ้าที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตอย่างรอบคอบ จึงควรดำเนินการศึกษานโยบายด้านต่างๆ ได้แก่ การบริหารจัดการความต้องการไฟฟ้าที่เกิดจาก EV การศึกษาข้อจำกัดทางข้อกฎหมายต่างๆ ได้แก่ แนวทางที่เหมาะสมราคารับซื้อ/ขายไฟฟ้าสำหรับรถยนต์ไฟฟ้า ครอบคลุมทั้งในรูปแบบการอัดประจุจากผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัย ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทอาคารสำนักงาน/โรงงาน และจากสถานีบริหารจัดการอัดประจุ เพื่อให้มีแนวทางภายใต้การซื้อขายไฟฟ้าและระเบียบปฏิบัติที่เหมาะสมในการดำเนินการจริง

กิจกรรมที่ ๒ การศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับสถานีอัดประจุให้กับยานพาหนะไฟฟ้า (Charging station) ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานสำหรับสถานีอัดประจุให้กับยานพาหนะไฟฟ้า (Charging station) อย่างเหมาะสม โดยดำเนินการในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งรวมพื้นที่สมุทรปราการ และ นนทบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ปริมาณความหนาแน่นของประชากรสูง และมีแนวโน้มของการนำยานยนต์ไฟฟ้ามาใช้ก่อนจังหวัดอื่นๆ ทั้งนี้ในการวิเคราะห์โครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าจะเน้นการศึกษาและวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับการใช้รถยนต์ไฟฟ้าเป็นหลัก เนื่องจากรถจักรยานยนต์ไฟฟ้านั้นยังคงมีข้อจำกัดทางด้านเทคนิคที่ต้องอาศัยระยะเวลาในการปรับปรุงจนสามารถมาแทนที่รถจักรยานยนต์แบบใช้น้ำมันได้ นอกเหนือจากนี้ รถจักรยานยนต์ไฟฟ้ายังสามารถประจุไฟฟ้าโดยเสียบปลั๊กตามบ้านได้เหมือนเครื่องใช้ไฟฟ้าทั่วไปเนื่องจากมีกำลังวัตต์ไม่สูงเท่ารถยนต์ไฟฟ้าซึ่งต้องการเครื่องประจุไฟฟ้าแบบเฉพาะ แต่ในเชิงของผลกระทบต่อระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานนั้น รถจักรยานยนต์ไฟฟ้าจะถูกรวมเข้าไปในการศึกษาด้วย

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อศึกษาแนวทางการกำหนดนโยบายที่สนับสนุนการเตรียมความพร้อมในการรองรับการใช้งานเทคโนโลยียานพาหนะไฟฟ้า (EV) ในประเด็นต่างๆ ครอบคลุมการบริหารจัดการความต้องการไฟฟ้าที่เกิดจาก EV การศึกษาข้อจำกัดทางข้อกฎหมายต่างๆ ตลอดจนแนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้นยานพาหนะไฟฟ้าที่มีต่อโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าของประเทศ

๒.๒ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร โดยวิเคราะห์และเสนอแนวทางการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานสำหรับสถานีประจุไฟฟ้าและประเมินศักยภาพของโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร รวมถึงพิจารณาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร

๓. ขอบเขตการดำเนินงาน

จัดจ้างที่ปรึกษาโครงการศึกษาการเตรียมความพร้อมรองรับการใช้งานยานพาหนะไฟฟ้าในอนาคตสำหรับประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น ๒ กิจกรรมได้แก่

กิจกรรมที่ ๑ การเตรียมความพร้อมด้านนโยบายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการใช้งานยานพาหนะไฟฟ้าในอนาคตสำหรับประเทศไทย

๓.๑.๑ รวบรวมข้อมูลสถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ เกี่ยวกับยานพาหนะไฟฟ้าจากหน่วยงานศึกษาวิจัยในประเทศ และฐานข้อมูลการศึกษาวิจัยในต่างประเทศ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้และความคุ้มค่าของการนำยานพาหนะไฟฟ้ามาใช้ในประเทศไทย

๓.๑.๒ พิจารณาแนวทางการกำหนดมาตรฐานการอัดประจุ (EV Charging Standard) โดยพิจารณาข้อดี – ข้อเสีย ของการเลือกใช้แต่ละมาตรฐานในประเทศไทย

๓.๑.๓ นำเสนอแนวทางการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการความต้องการไฟฟ้าที่เกิดจากการอัดประจุให้ EV ซึ่งครอบคลุมทั้งกรณี การอัดประจุจากผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัย ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทอาคารสำนักงาน/โรงงาน และจากสถานีบริการอัดประจุ พร้อมทั้งครอบคลุมกรณีอัดประจุทั้งแบบเร็ว (Quick Charge) และแบบปกติ (Normal Charge)

๓.๑.๔ วิเคราะห์ประเด็นกฎหมายต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาธุรกิจการให้บริการด้านสถานีอัดประจุหรือบริการเสริมอื่นๆ ในประเทศไทย

๓.๑.๕ ศึกษา วิเคราะห์ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ยานพาหนะไฟฟ้าที่มีต่อโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าของประเทศ พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

๓.๑.๖ ให้คำปรึกษา ความเห็น และข้อเสนอแนะเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะทำงานเตรียมความพร้อมรองรับการใช้งานยานพาหนะไฟฟ้าในอนาคตสำหรับประเทศไทยในหลักการที่ต้องทำตามหลักวิชาการทั้งทางด้านเทคนิค ด้านเศรษฐศาสตร์ และอื่นๆ เพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไฟฟ้าของประเทศ

๓.๑.๗ จัดสัมมนาเพื่อให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ สนพ. และประชาชนทุกภาคส่วนที่มีความสนใจเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมรองรับการใช้งานยานพาหนะไฟฟ้าในอนาคตสำหรับประเทศไทย จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ ครั้ง และจัดสัมมนากลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ ครั้ง

กิจกรรมที่ ๒ การศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับสถานีอัดประจุให้กับยานพาหนะไฟฟ้า (Charging station) ในเขตกรุงเทพมหานคร

๓.๒.๑ รวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศเพื่อวิเคราะห์หาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการใช้รถยนต์ไฟฟ้าและการจัดตั้งสถานีประจุไฟฟ้า

๓.๒.๒ รวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับเทคโนโลยีการพัฒนายานยนต์ไฟฟ้าและการประจุไฟฟ้า เพื่อประเมินแนวโน้มของเทคโนโลยีที่อาจเกิดผลกระทบต่อระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานและโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้า

๓.๒.๓ รวบรวมข้อมูลระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานปัจจุบันที่จำเป็นสำหรับสถานีประจุไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๒.๔ จัดทำการสำรวจด้วยแบบสอบถามจำนวนไม่น้อยกว่า ๗,๐๐๐ ชุด เกี่ยวกับการใช้สาธารณูปโภคพื้นฐานสำหรับการขับเคลื่อนในปัจจุบัน รวมถึงแนวโน้มของการใช้สาธารณูปโภคพื้นฐานสำหรับการใช้รถยนต์ไฟฟ้าในอนาคต โดยกระจายเป็น ๗ กลุ่ม กลุ่มละไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ตัวอย่าง คือ

(๑) พื้นที่เขตกรุงเทพฯ บริเวณใจกลางเมือง จำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ชุด ทิศเหนือ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ชุด ทิศใต้ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ชุด ทิศตะวันออก จำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ชุด และทิศตะวันตก จำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ชุด

(๒) จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ชุด

(๓) จังหวัดนนทบุรี จำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ชุด

ทั้งนี้ เพื่อการกระจายตัวของข้อมูล ซึ่งในจำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ตัวอย่างนี้จะแบ่งเป็นผู้ขับเคลื่อนอย่างน้อย จำนวน ๕๐๐ ชุด และ ผู้ขับขีรถจักรยานยนต์อย่างน้อย จำนวน ๕๐๐ ชุด

๓.๒.๕ จัดทำการวิเคราะห์และประเมินผลกระทบต่อระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการใช้รถยนต์ไฟฟ้าและการจัดตั้งสถานีประจุไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบให้รองรับการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าในอนาคต

๓.๒.๖ รวบรวมข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน เพื่อนำมาวิเคราะห์และประเมินศักยภาพ ในการรองรับการใช้รถยนต์ไฟฟ้าครอบคลุมโครงสร้างพื้นฐานในกลุ่มอาคารและสำนักงาน

๓.๒.๗ รวบรวมข้อมูลผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าจากการใช้รถยนต์ไฟฟ้าจากเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นตัวอย่างของแนวโน้มของผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้า

๓.๒.๘ สสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับผลกระทบและข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและเพิ่มเติมในข้อเสนอแนวทางการเตรียมความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครให้รองรับการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าและการจัดตั้งสถานีประจุไฟฟ้าในอนาคตครอบคลุมการจัดตั้งสถานีประจุไฟฟ้าในอาคารและสำนักงาน

๓.๒.๙ จัดทำเกณฑ์ประเมินพื้นที่ศักยภาพในการจัดตั้งสถานีประจุไฟฟ้าของเขตกรุงเทพมหานคร โดยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ

(๑) ถนนสายหลัก/สายรองในเขตกรุงเทพมหานคร

(๒) ความพร้อมของ facilities เช่น สายส่ง และขนาดหม้อแปลง

(๓) จำนวนและที่ตั้งสถานีน้ำมันในกรุงเทพมหานคร

เพื่อจัดทำข้อมูลเชิงแผนที่ด้วยระบบภูมิสารสนเทศ (GIS) เพื่อแสดงพื้นที่ที่มีศักยภาพในการจัดตั้งสถานีจำหน่ายพลังงานในเขตกรุงเทพมหานคร

๓.๒.๑๐ รวบรวมเอกสารวิชาการเกี่ยวกับการจัดตั้งสถานีจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าสำหรับยานพาหนะไฟฟ้า ของหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นแบบอย่างหรือกรณีศึกษาสำหรับการจัดตั้งสถานีจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าในประเทศให้มีความเหมาะสมต่อระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานและโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าในอนาคตของเขตกรุงเทพมหานคร

๓.๒.๑๑ จัดการศึกษาดูงานเพื่อให้ความรู้สำหรับเจ้าหน้าที่ สนพ. ในการเรียนรู้ตัวอย่างนโยบายการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานและโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้า รวมถึงผลกระทบจากกรณีตัวอย่างในยุโรปหรือประเทศญี่ปุ่น

๓.๒.๑๒ จัดสัมมนาเชิงวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและให้ความรู้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทุกภาคส่วนที่มีความสนใจ เกี่ยวกับแนวโน้มของเทคโนโลยีและการเตรียมความพร้อมทางด้าน ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานและโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้า เพื่อรองรับการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าในอนาคต จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ครั้ง

๔. คุณสมบัติของที่ปรึกษาที่จะทำการจัดจ้าง

- ๔.๑ มีบุคลากรที่มีความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการในเรื่องนโยบายด้านยานพาหนะไฟฟ้าเป็นอย่างดี
- ๔.๒ เป็นนิติบุคคลที่ขึ้นทะเบียนที่ปรึกษาไว้กับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษาไทยกระทรวงการคลัง
- ๔.๓ มีความสามารถในการประสานงานหรือติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี
- ๔.๔ ไม่เป็นผู้ที่ถูกระบุชื่อไว้ในบัญชีรายชื่อผู้ทำงานของทางราชการ และได้แจ้งเวียนชื่อแล้วหรือไม่เป็นผู้ที่ได้รับผลของการสั่งให้นิติบุคคล หรือบุคคลอื่น เป็นผู้ทำงาน ตามระเบียบของทางราชการ
- ๔.๕ เป็นนิติบุคคลต้องไม่เป็นผู้ที่ถูกระบุชื่อว่าเป็นคู่สัญญาที่ไม่ได้แสดงบัญชีรายรับรายจ่าย หรือแสดงบัญชีรายรับรายจ่ายไม่ถูกต้องครบถ้วนในสาระสำคัญตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำและแสดงบัญชีรายการรับจ่ายของโครงการที่บุคคลหรือนิติบุคคลเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๔
- ๔.๖ เป็นนิติบุคคลที่ได้ลงทะเบียนในระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมบัญชีกลางที่เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

ทั้งนี้ ผู้ประสงค์จะเสนอราคาที่ได้รับการคัดเลือก และหากมีการทำสัญญาซึ่งมีมูลค่าตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท (ห้าแสนบาทถ้วน) ขึ้นไปกับสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานให้รับและจ่ายเงินผ่านบัญชีธนาคารเว้นแต่การจ่ายเงินแต่ละครั้งซึ่งมีมูลค่าไม่เกินสามหมื่นบาท สามารถจ่ายเงินเป็นเงินสดได้ และให้จัดทำบัญชีแสดงรายรับรายจ่ายยื่นต่อกรมสรรพากร และปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำและแสดงบัญชีรายการรับจ่ายของโครงการที่บุคคลหรือนิติบุคคลเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕

๕. กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน

๕.๑ กำหนดระยะเวลาภายใน ๑๒ เดือน นับตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญา ทั้งนี้ ไม่รวมถึงระยะเวลาที่ สนพ. ใช้ไปในการพิจารณาผลการดำเนินงาน ร่างรายงาน หรือรายงานแต่ละฉบับที่ที่ปรึกษานำเสนองานต่อ สนพ.

๕.๒ ที่ปรึกษาต้องเสนอแผนการจัดส่งรายงานให้ สนพ. พิจารณา โดยแบ่งออกเป็นดังนี้

- (๑) รายงานสรุปแนวทางการศึกษาเบื้องต้น : ภายใน ๑ เดือน นับตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญา
เสนอรายงานพร้อมทั้งบทสรุปสำหรับผู้บริหาร
จำนวน ๖ ชุด และ CD จำนวน ๑ ชุด

ซึ่งมีเนื้อหาของรายงาน ดังนี้

สรุปแผนการดำเนินงานทั้งหมดของโครงการที่ระบุไว้ตามข้อ ๓ ของขอบเขตการดำเนินงาน

- (๒) รายงานผลการดำเนินงาน ฉบับที่ ๑ : ภายใน ๔ เดือน นับตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญา
เสนอรายงานพร้อมทั้งบทสรุปสำหรับผู้บริหาร
จำนวน ๖ ชุด และ CD จำนวน ๑ ชุด

ซึ่งมีเนื้อหาของรายงาน ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ การเตรียมความพร้อมด้านนโยบายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการ
ใช้งานยานพาหนะไฟฟ้าในอนาคตสำหรับประเทศไทย

- สรุปผลการรวบรวมข้อมูลสถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ
เกี่ยวกับยานพาหนะไฟฟ้าจากหน่วยงานศึกษาวิจัยในประเทศ และฐานข้อมูลการ
ศึกษาวิจัยในต่างประเทศ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้และความคุ้มค่าของการนำ
ยานพาหนะไฟฟ้ามาใช้ในประเทศไทย
- สรุปผลการพิจารณาแนวทางการกำหนดมาตรฐานการอัดประจุ (EV Charging
Standard) โดยพิจารณาข้อดี – ข้อเสีย ของการเลือกใช้แต่ละมาตรฐานในประเทศไทย
- สรุปผลการศึกษาแนวทางการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการความต้องการ
ไฟฟ้าที่เกิดจากการอัดประจุให้ EV ซึ่งครอบคลุมทั้งกรณี การอัดประจุจากผู้ใช้ไฟฟ้า
ประเภทบ้านอยู่อาศัย ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทอาคารสำนักงาน/โรงงาน และจากสถานี
บริการอัดประจุ พร้อมทั้งครอบคลุมกรณีอัดประจุทั้งแบบเร็ว (Quick Charge) และ
แบบปกติ (Normal Charge)

กิจกรรมที่ ๒ การศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับสถานีอัด
ประจุให้กับยานพาหนะไฟฟ้า (Charging station) ในเขตกรุงเทพมหานคร

- สรุปผลการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศเพื่อวิเคราะห์
หาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานที่ เกี่ยวข้องกับการใช้รถยนต์ไฟฟ้าและการจัดตั้ง
สถานีประจุไฟฟ้า
- สรุปผลการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับ
เทคโนโลยีการพัฒนายานยนต์ไฟฟ้าและการประจุไฟฟ้า เพื่อประเมินแนวโน้มของ
เทคโนโลยีที่อาจจะเกิดผลกระทบต่อระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานและโครงสร้าง
พื้นฐานของระบบไฟฟ้า
- สรุปผลการรวบรวมข้อมูลระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานปัจจุบันที่จำเป็นสำหรับสถานี
ประจุไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร

- (๓) รายงานผลการดำเนินงาน ฉบับที่ ๒ : ภายใน ๘ เดือน นับตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญา
เสนอรายงานพร้อมทั้งบทสรุปสำหรับผู้บริหาร
จำนวน ๖ ชุด และ CD จำนวน ๑ ชุด

ซึ่งมีเนื้อหาของรายงาน ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ การเตรียมความพร้อมด้านนโยบายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการ
ใช้งานยานพาหนะไฟฟ้าในอนาคตสำหรับประเทศไทย

- สรุปผลการวิเคราะห์ประเด็นกฎหมายต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาธุรกิจการ
ให้บริการด้านสถานีอัดประจุหรือบริการเสริมอื่นๆ ในประเทศไทย

- สรุปผลการศึกษา วิเคราะห์ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ยานพาหนะไฟฟ้าที่มีต่อโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าของประเทศ พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

กิจกรรมที่ ๒ การศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับสถานีอัดประจุให้กับยานพาหนะไฟฟ้า (Charging station) ในเขตกรุงเทพมหานคร

- สรุปผลการสำรวจด้วยแบบสอบถาม
- สรุปผลการวิเคราะห์และประเมินผลกระทบต่อระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการใช้รถยนต์ไฟฟ้าและการจัดตั้งสถานีประจุไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบฯ ให้รองรับการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าในอนาคต
- สรุปผลการรวบรวมข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร ในปัจจุบัน เพื่อนำมาวิเคราะห์และประเมินศักยภาพของโครงสร้างฯ ในการรองรับการใช้รถยนต์ไฟฟ้าครอบคลุมโครงสร้างพื้นฐานในกลุ่มอาคารและสำนักงาน
- สรุปผลการรวบรวมข้อมูลผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าจากการใช้รถยนต์ไฟฟ้าจากเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นตัวอย่างของแนวโน้มของผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้า
- เสนอผลการศึกษาเบื้องต้นสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับผลกระทบและข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและเพิ่มเติมในข้อเสนอแนวทางการเตรียมความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร ให้รองรับการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าและการจัดตั้งสถานีประจุไฟฟ้าในอนาคตครอบคลุมการจัดตั้งสถานีประจุไฟฟ้าในอาคารและสำนักงาน

(๔) รายงานฉบับสมบูรณ์ : ภายใน ๑๒ เดือน นับตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญา
เสนอรายงานพร้อมทั้งบทสรุปสำหรับผู้บริหาร
จำนวน ๖ ชุด และ CD จำนวน ๑ ชุด

ซึ่งมีเนื้อหาของรายงาน ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ การเตรียมความพร้อมด้านนโยบายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการใช้งานยานพาหนะไฟฟ้าในอนาคตสำหรับประเทศไทย

- สรุปผลการให้คำปรึกษา ความเห็น และข้อเสนอแนะเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะทำงานเตรียมความพร้อมรองรับการใช้งานยานพาหนะไฟฟ้าในอนาคตสำหรับประเทศไทยในหลักการที่ถูกต้องตามหลักวิชาการทั้งทางด้านเทคนิค ด้านเศรษฐศาสตร์ และอื่นๆ เพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไฟฟ้าของประเทศ
- สรุปผลการสัมมนาเพื่อให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ สนพ. และประชาชนทุกภาคส่วนที่มีความสนใจเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมรองรับการใช้งานยานพาหนะไฟฟ้าในอนาคตสำหรับประเทศไทย

กิจกรรมที่ ๒ การศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับสถานีอัดประจุให้กับยานพาหนะไฟฟ้า (Charging station) ในเขตกรุงเทพมหานคร

- สรุปผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับผลกระทบและข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและเพิ่มเติมในข้อเสนอแนวทางการเตรียมความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครให้รองรับการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าและการจัดตั้งสถานีประจุไฟฟ้าในอนาคตครอบคลุมการจัดตั้งสถานีประจุไฟฟ้าในอาคารและสำนักงาน
- สรุปผลการจัดทำเกณฑ์ประเมินพื้นที่ศักยภาพในการจัดตั้งสถานีประจุไฟฟ้าของเขตกรุงเทพมหานคร
- สรุปผลการรวบรวมเอกสารวิชาการเกี่ยวกับการจัดตั้งสถานีจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าเพื่อยานพาหนะไฟฟ้าของหน่วยงานในประเทศ และในต่างประเทศ เพื่อเป็นแบบอย่างหรือกรณีศึกษาสำหรับการจัดตั้งสถานีจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าในประเทศให้มีความเหมาะสมต่อระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานและโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าในอนาคตของเขตกรุงเทพมหานคร
- สรุปผลการศึกษาดูงานเพื่อให้ความรู้สำหรับเจ้าหน้าที่ สนพ. ในการเรียนรู้ตัวอย่างนโยบายการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานและโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้า
- สรุปผลการจัดสัมมนาเชิงวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและให้ความรู้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทุกภาคส่วนที่มีความสนใจ เกี่ยวกับแนวโน้มของเทคโนโลยีและการเตรียมความพร้อมทางด้านระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานและโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้า เพื่อรองรับการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าในอนาคต

ทั้งนี้ ที่ปรึกษาอาจเสนอแผนการจัดส่งรายงานใหม่ได้ตามความเหมาะสม

๖. การยื่นข้อเสนอของที่ปรึกษา

๖.๑ ที่ปรึกษาจะต้องยื่นซองข้อเสนอโครงการที่ปิดผนึกเรียบร้อย โดยแบ่งเป็น ๒ ซอง ดังนี้

(๑) ซองข้อเสนอด้านเทคนิค	จำนวน ๒ ซอง
(๒) ซองข้อเสนอด้านราคา	จำนวน ๑ ซอง

ทั้งนี้ จะต้องระบุไว้ที่หน้าซองด้วยว่าเป็น “ซองข้อเสนอด้านเทคนิค” หรือ “ซองข้อเสนอด้านราคา”
ยื่นต่อ

ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สำนักนโยบายไฟฟ้า)
เลขที่ ๑๒๑/๑-๒ ถนนเพชรบุรี แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๖.๒ ที่ปรึกษาจะต้องเสนอเอกสารหลักฐานแนบมาพร้อมกับซองข้อเสนอด้านเทคนิคโดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยเอกสาร ดังนี้

- (๑) สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท และสำเนาใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ถ้ามี)
- (๒) หนังสือมอบอำนาจซึ่งติดอากรแสตมป์ตามกฎหมายในกรณีที่ที่ปรึกษามอบอำนาจให้บุคคลอื่นลงนามผูกพันนิติบุคคล หรือกระทำการอื่นใดแทนในการติดต่อกับสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
- (๓) หนังสือรับรองการจดทะเบียน/ต่อทะเบียนที่ปรึกษาไทยของกระทรวงการคลัง
- (๔) หนังสือแสดงผลประกอบการ/ผลงานของบริษัทย้อนหลัง ๓ ปี (ถ้ามี)
- (๕) สำเนาหนังสือการลงทะเบียนการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government Procurement : e-GP)

๖.๓ ก่อนยื่นข้อเสนอทางด้านเทคนิคและข้อเสนอด้านราคา ให้ที่ปรึกษาตรวจดูรายละเอียดและข้อกำหนด (Terms of Reference: TOR) ก่อนที่จะตกลงยื่นข้อเสนอทางด้านเทคนิคและข้อเสนอด้านราคาตามเงื่อนไขที่กำหนดของ สนพ. ทั้งนี้ การจัดทำสัญญาจ้างที่ปรึกษาเป็นไปตามตัวอย่าง สัญญาจ้างที่ปรึกษาของทางราชการ

๗. การจัดทำข้อเสนอของที่ปรึกษา

๗.๑ ข้อเสนอด้านเทคนิค

ที่ปรึกษาจะต้องแสดงรายละเอียดที่จะดำเนินการตามขอบเขตของงาน ดังนี้

(๑) แนวความคิด วิธีการ แผนงาน กำหนดระยะเวลาการทำงาน และการเสนอรายงานของที่ปรึกษาในการดำเนินการตามขอบเขตการดำเนินงานที่กำหนด เพื่อให้การดำเนินการของที่ปรึกษาเป็นไปโดยรอบคอบรัดกุม มีความครบถ้วน สมบูรณ์ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ของงานนี้

(๒) ผังโครงสร้างการบริหารงาน

(๓) รายละเอียดประวัติ คุณวุฒิ และประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมาของบุคลากรที่ที่ปรึกษาได้เสนอมาทำงานนี้ กรณีที่บุคลากรที่เชิญมาร่วมกันมีต้นสังกัดอื่น ต้องแนบหนังสือจากหัวหน้าส่วนของต้นสังกัดนั้นแสดงความยินยอมให้เจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานตามขอบเขตงาน เวลา และค่าจ้างตามที่เสนอมานั้นด้วย

(๔) ข้อเสนอเพิ่มเติมอื่นๆ นอกจากที่กำหนดไว้ (ถ้ามี) เพื่อให้การดำเนินงานสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๗.๒ ข้อเสนอด้านราคา

ราคาของที่ปรึกษาเสนอจะต้องรวมถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ ซึ่งรวมถึงค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีเงินได้ ค่าอากรแสตมป์ ฯลฯ โดยที่ปรึกษาจะต้องระบุรายละเอียดค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่จะต้องใช้ในการดำเนินการตามขอบเขตของงานนี้ ให้ สนพ. พิจารณา ดังนี้

(๑) รายละเอียดค่าจ้างบุคลากร โดยแสดงรายละเอียดจำนวนคน-เดือน และอัตราค่าจ้างเป็นรายบุคคล

(๒) เงื่อนไขการขอเบิกเงินค่าจ้างแต่ละงวด ซึ่งจะต้องมีการตกลงระหว่างกันก่อนการทำสัญญา และเป็นไปตามที่ สนพ. เห็นสมควรอีกครั้งหนึ่ง

(ก) ที่ปรึกษามีสิทธิที่จะขอเบิกเงินค่าจ้างล่วงหน้าได้ไม่เกินร้อยละ ๑๕ ของวงเงินค่าจ้างเหมาจ่าย และ สนพ. จะจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้าให้กับที่ปรึกษาภายหลังจากที่ปรึกษานำหนังสือค้ำประกันของธนาคาร ซึ่งมีวงเงินค้ำประกันเท่ากับจำนวนเงินค่าจ้างล่วงหน้าขอเบิกมามอบให้แก่ สนพ. แล้ว

(ข) การจ่ายเงินค่าจ้างในแต่ละงวด สนพ. จะหักเงินค่าจ้างไว้ร้อยละ ๕ เพื่อมารวมไว้เป็นเงินประกันผลงาน และจะจ่ายคืนให้ที่ปรึกษาภายใน ๔๕ วัน นับจากการจ่ายเงินงวดสุดท้าย

๘. หลักเกณฑ์ในการพิจารณา

๘.๑ พิจารณาข้อเสนอทางด้านเทคนิคของที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติถูกต้องและหลักฐานเอกสารถูกต้องเท่านั้น

๘.๒ สนพ. จะพิจารณาข้อเสนอด้านเทคนิคโดยใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) องค์กรและการบริหาร

๓๕ คะแนน

- พิจารณาประวัติและผลงานที่ผ่านมา (Company Profile) และรูปแบบองค์กร (๕ คะแนน)
- พิจารณาคุณสมบัติของบุคลากรหลัก (๑๐ คะแนน)
- คุณวุฒิและประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่มาร่วมงาน (๑๐ คะแนน)
- โครงสร้างการบริหารงาน การจัดคนทำงาน การสร้างทีมงาน (๑๐ คะแนน)

(๒) แผนและวิธีปฏิบัติงาน

๔๕ คะแนน

- พิจารณาแผนและขั้นตอนการปฏิบัติงาน (๑๕ คะแนน)
ความเข้าใจที่มีต่อวัตถุประสงค์โครงการและกิจกรรม
ความครอบคลุมและความเหมาะสมของแผนปฏิบัติงาน
ระยะเวลาปฏิบัติงานที่เหมาะสม
- พิจารณารูปแบบ หลักการและเหตุผล กลยุทธ์ แนวคิด เทคนิค ที่เลือกใช้ในการศึกษา ข้อมูลที่จัดเก็บ วิธีการจัดเก็บ การวิเคราะห์ (๒๐ คะแนน)
- พิจารณาวิธีการบริหารแผนงาน และการบริหารบุคคล (๑๐ คะแนน)
วิธีการควบคุมติดตามงาน วิธีการควบคุมคุณภาพ
วิธีการนำเสนอ

(๓) ความน่าเชื่อถือในการดำเนินงาน

๑๕ คะแนน

- พิจารณาในภาพรวมว่ามีความสอดคล้องกัน ทั้งในด้านแนวคิด ขอบเขตงาน วิธีการ ขั้นตอน กลยุทธ์ และบุคลากร ที่จะทำให้งานนี้สำเร็จลงตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย
- พิจารณาความสามารถในการบริหารแผนงานให้ได้ ประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อโครงการฯ มากที่สุด
- พิจารณาโอกาสที่จะเกิดข้อผิดพลาดหรือไม่ประสบความสำเร็จที่คาดหวังไว้
- พิจารณาความสามารถในการประสานงานหรือขอความร่วมมือจากหน่วยงาน/องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๔) คุณภาพทั่วไปของข้อเสนอ

๕ คะแนน

- ความสมบูรณ์แบบในการจัดลำดับในการนำเสนอ
และความละเอียดของเนื้อหา
- ความครบถ้วนของเอกสารหลักฐานประกอบข้อเสนอ
- ข้อเสนออื่นที่เป็นประโยชน์ต่อโครงการฯ

รวม

๑๐๐ คะแนน

๘.๓ สนพ. จะพิจารณาข้อเสนอด้านเทคนิคของที่ปรึกษาทุกรายตามเกณฑ์การพิจารณาที่กำหนดไว้ในข้อ ๘.๑ และ ๘.๒ โดยข้อเสนอด้านเทคนิคที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาต้องได้รับคะแนนรวมไม่น้อยกว่า ๘๐ คะแนน แล้ว สนพ. จะทำการเปิดซองข้อเสนอด้านราคาของผู้ยื่นซองที่มีข้อเสนอด้านเทคนิคที่มีคะแนนสูงสุด และเจรจาต่อรองให้ได้ราคาที่เหมาะสม

๘.๔ หากการเจรจาตามข้อ ๘.๓ ไม่ได้ผล สนพ. จะพิจารณายกเลิกเจรจากับผู้ยื่นซองรายนั้น และเปิดซองข้อเสนอด้านราคาของผู้ยื่นซองที่มีข้อเสนอด้านเทคนิคที่มีคะแนนลำดับถัดไป และเจรจาต่อรองให้ได้ราคาที่เหมาะสม

๘.๕ ซองราคาขององค์กร/บริษัท รายที่ไม่ผ่านการพิจารณาคัดเลือกตามข้อ ๘.๓ หรือ ๘.๔ สนพ. จะคืนซองข้อเสนอด้านราคาโดยไม่เปิดซอง

๘.๖ ที่ปรึกษาต้องแสดงรายละเอียดของการประมาณค่าใช้จ่ายแต่ละรายการตามแผนปฏิบัติการ และเสนอสรุปเป็นราคาค่าบริการทั้งหมด รวมทั้งแจ้งเงื่อนไขการขอรับเงินค่าจ้างด้วย
